

Any IX

Núm. 412

Barcelona 23 de Juliol de 1896

LA TORNÀSA

SETMANARI CATALÀ

10 CENTIMS 10 número

IGNOCENCIA

— Me diuhen molts, qu' es pecat
du un vestit tan escotat
perque així, 'l jovent s' engresca...
¿Vés quin mal faig?... ¡Ay carat!...
Jo vull anar à la frescal!

Còpia Fot. de A. Espugues.

SE DE DIJOUS A DIJOUS

En nostra Casa gran hi passan tan grans coses y tan grossas que omplirian cada setmana LA TOMASA, si nostre periódich 's fixés en petites administrativas-municipals que, per lo grans que ditas petitesas son, no hi caben.

La espolsada dels ditxosos celadors que sols celaban la nómina (y ben fet que feyan) ha ressucitat la indignació dels que forman sempre lo que 'n dihem la opinió pública, al recordar lo despresa que nostres Ajuntaments han sigut sempre, (com si fos cosa nova) volent protegir als fabricants d' eleccions y altres excessos, indignantse los que s' indignan sempre, sino per enveja, per sistema, al calcular las economias que podrian realisar-se dintre 'l Municipi, espo'sant altres classes de suicionaris que solsfuncionan á casa séva y sols figurauen de nom en la llista del Negociat á que perteneixen. «Bueno y qué? No n' hi há per tant pera entussiasmarse ab lo cese d' uns quants bons homes ú homes bons, que arreplegan un tros de pá pera la familia sense matarshi gayre, á cambi de molta comedia y papers ridiculs; no hi vejém la necessitat d' aixecar lo crit al cel per lo modo d' obrar de nos-tres edils, tan criticat y combatut desde temps inmemorial.

S' ha de tenir en compte que la forsa de la costüm y 'l bon cor tradicional dels concellers de la ciutat, obligan als Ajuntaments barcelonins á sacrificar fins l' últim xavo en profit dels ciutadans que per arreplegar una poma per la sed tembé sacrifican son amor propi, convertintse en sangoneras del Erari municipal á despit de totes las protestas y escarnis dels contribuyents.

Volem dir, que soa més dignes de llàstima que d' altra cosa los pobres celadors que han quedat ab las mans al cap en pago als seus travalls immensos y no vistos pera honra y profit dels regidors que no 'ns mereixém. ¡Pobra gent!... ¿que no es així? Ara no se 'n riguin.

* *

Per petites gens petita, la qüestió infima de la dimissió del mestre Rodoreda. Cap dimissió de ministre ha portat may tants dimes y dretes, comentaris y preocupacions, com la del famós director de la banda municipal. Cóm si no tinguéssim altres mal-de-caps! que si 'l mestre Nicolau es lo mes indicat pera succehirlo; que si millor seria cubrir la plassa per oposició; que si encare fóra més acertat que la dirigís 'l mateix Arcalde,.., ¡qué sé jo! Y sembla que 'l bota-fóchs ha sigut aparentment la execució acabada de la missa de Requiem del senyor Verdi. ¡Quin modo de comprometre 'l Sort que tothom està convensut de que la missa sigué 'l pretext pera fundarhi la espolsada del mestre de las solfas, porque, segóns los que hi entenen, la tal missa no 's pot celebrar en cap concert tal y com l'autor la compongué: diuhem qu' encare ningú l' ha sentida aquí ben dita, á pesar d' haverse disposit de millors en general, y mes numerosos elements en altra ocasió.

Y es que una missa de morts com aquella no pot ser ben cantada sino en una iglesia, ab tot l' aparato d' uns funerals dels mes cars. Per lo tant, al mestre de la banda l' hi han volgut mal perque ensenyava massa las dents; no pot ser res més.

Que no es qüestió de la missa, ja hi podem pujar de peus; pero que deu ser per qüestió de missas, molt fácil.

A nosaltres, imparcials en tot, 'ns agradaríria que 's fessin oposicions de mestre-director de la ditxosa banda y que guanyés lo mateix Rodoreda. ¿Que no 'n perillar? No ho diguin massa alt.

PEPET DEL CARRIL

* *

De la gran font del Amor
n' es envenenada l' ayqua,
d' un veneno, que mes sed
fá tení á qui mes en tasta.
P. PERICO NAS-DE-MICO.

CATALANISME

Jo noya soch catalá
y 'l dirte Luz me consum;
per xo no t' has d' enfadá
si quan te crido 't dich jum!
S. AMOLAP.

IMPOSSIBLES

Per un cassador, disparar un tiro de mulas.
 Per un drapayre, pesar draps ab una romana, filla de Roma.
 Per un tenedor de llibres, portá los comptes de una caixa de morts.
 Per un borraixó, agafar una mona del Parque.
 Per una noya casadora, agafar un partit polítich.

Per un sastre, tallar americanas musicals.
 Per un pagés, cultivar un camp de batalla.
 Per un pelotari, jugar ab una pilota de l' olla.
 Per un nen, anar a estudi ab la cartera de marina.
 Per una bugadera, rentar la roba ab un picador de toros.

LLUISET DE LA PIGA.

Habanera

RADIANT estrella
 del firmament
 dom ton amor,
 dom ton alé;
 aymemnos forsa,
 com dos beneys
 ó com si fossim
 colominets;
 videta meva,
 consol, mon bé,
 quan 'ns vejessim
 pel jardinet
 dolsas miradas
 donemnos prest
 y á la vegada
 semnos l' ullot,
 no 'ns olvidessim
 no, no per Deu;
 temne en la pensa
 com t' hi tindré
 sent de ta imatje
 esclau etern
 sempre adorantne
 ton rostre bell;
 tú serás meva
 jo seré teu

 hasta que trobi
 com pot ben ser
 un altra tonta
 ab mes calés.

AGUILERA.

Amorosa

QUAN en lo bosch hi respiro
 lo suau oreig del matí,
 crech que junt ab ell recullo
 ton alé pur y diví.

Una gota de rosada
 en lo cálzer d' una flor,
 me sembla sempre una llàgrima
 en los ulls, rublets d' amor.

Al sentir en una arbeda
 l' armoniós cant dels auells,
 hi escolto las parauletas
 eixint de tos llabis bells.

Al veure lo llamp que crusa
 ja volta del firmament,

FESTAS MAJORS

GROMOS NOUS

PROGRAMAS, INVITACIONS, TITOLS de SOCI, de FORASTER y de ABONAT, etc., etc.

CARNETS DE TOTAS CLASSES

LITOGRÀFIA BARCELONESA de RAMON ESTANY, 6, Carrer de Sant Ramón, 6

senzills y económichs als mes preciosos
 PREUS INCOMPRENSIBLES

recordo ab goig ta mirada
 igual que foch, resplendent.

Y al mirarte á tu m' aymia
 sento tal goig en mon cor,
 que si per dissot m' olvidas
 me moriré foll d' amor.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Cantar bilingüe

«Ni contigo ni sin tí
 mis males tienen remedio;»
 puig mentres visqui ta mare
 no estaré segú en cap puesto.

UN A. VENDRELLENCH.

UN TIPO

Quants n' hi ha!

Á sobre l' pis que jo habito
 hi viu un senyor Canóns,
 que 'ls dich qu' embruta fent versos
 mes paper, que jo mitxóns.

'S diu Aleix Malarrima,
 y acreditan lo seu nom,
 los seus versos, que per coixos
 son conegeuts de tothom.

Si 'l sentissin com s' explica!
 Ja 'ls dich jo que té una l'àbia...
 Al primer cop de sentirlo
 vareig diríl: —Vosté té avia?
 —No, senyor —va contestarme.
 —M' ho figurava. —Per què?
 —Perque son molts que no 'n tenen
 á la edat que té vosté.

No 's creguin que sigui jove,
 si fos jove, menos mal;
 pe 'l cap mes baix té deu lusiros,
 jcalculin pe 'l cap mes alt!

Ell coneix totes las Mussas,
 y á Apolo l' tracta de tú;
 segons ell, tothom plagia,
 (pro tant com ell may ningú);

Discuteix l' Art y la Ciencia,
 ab un brillo que denota
 que ni en Art, ni en Ciencia alguna,
 ni en res, entén una iota.

Pro, ara me 'n adono! ¡Sí!...
 Crítico á n' al senyori Aleix
 perque lo que no entén, tracta,
 y... jo estich sent lo mateix.

PEPITO LLAUNÉ.

LA TOMASA
GUBANAS

—Si 'm compleixes bé l' encàrrech
qu'ara 't faig, penso, Bernat,
darte cinc pesos quan cobri ..
¡las pagas del anv passat!

MONÓLECHI D' UN ABURRIT

—¡Jesú! ¡Su melcedes, son dulces como la guava!
—No 'm motegis, morruda.. Soch de Cardona
y de Cardona no 'n surt res dols... ¡Tot es salat!

—Sí, senyors!... Aquí ahont
me veuen badallant...

'm van dur á Cuba. ¡mal-
vinatje 'l món dolent!...

y total ¿per qué?... Per vigilar que 'ls
gossos no fassin cap riu en las parets de
la Capitanía general ... ¡Vels'hi aquí!

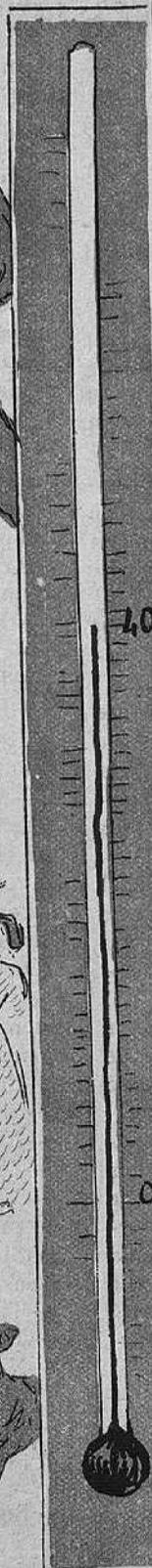
LA TOMASA
LA FÍ DEL MON Y LA CALOR

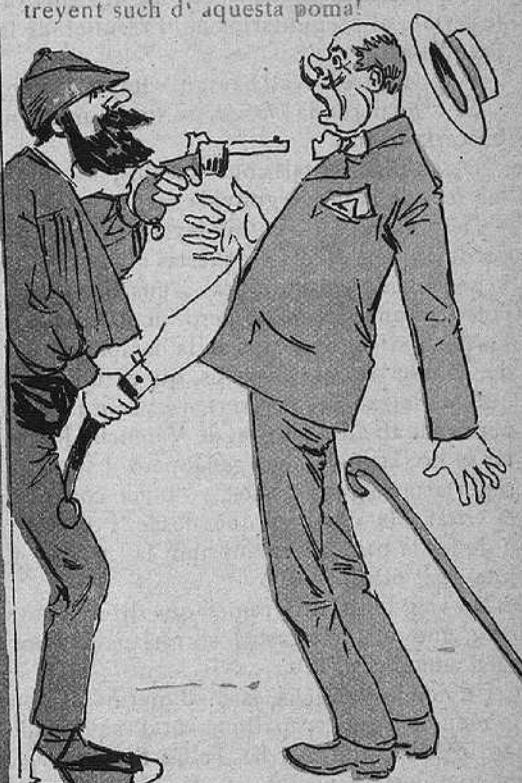
—Com diu, qu' aquesta setmana
tots 'ls sers 's morirán
per falta d' ayre .. ¡té maco!
¡No vu'l que pateixis tant!

La fí del mon en petit.

Un jove dels de la broma
qu' avants del trance fatal
pensa passars'ho tal cual...
treyent such d' aquesta poma!

Un qu' à pesar de la calor, s' ha quedat fred!

JUN CÁS COM UN CABÁS

ACABAVA de sufrir una grossa decepció.

La Blanca, aquella criada que 'ns envejan totes las coneixensas, per lo seu possat de santeta y son carácter servicial, havia fugit un demati de casa nostra, emportantse de la calaixera quatre cents duros y alhajas per igual suma.

La dona va estar malalta del disgust .. y jo tant malalt com ella, perque—es un dirho á vostés—la Blanca m' havia jurat que m' estimava y jo havia tingut la debilitat de creurho. Proba al canto: Pe 'l Carnaval, aprofitant la oportunitat de que la senyora era á cuidar á una seva cosina que tenia 'l sarampió, vaig emportarme á la criada á un ball de màscaras del Liceo y vaig gastarme en lo sopar deu duros, dos pessetas... y cinch céntims. de propina.

¡Això sí, vam fer molta broma!

Pero ¡muixon! ¿eh? no 'n diguin res á la dona, perque si se n' enterava, seria capassa de fer á micas tota la *vajilla*. ¡No fora la primera vegada!..

Quan la Blanca va desapareixe, vaig corre á veure á n' en Freixa y á n' en Vilaseca, interessant la captura de la perillosa *fámula*, pero al cap d' alguns días d' infructuosas indagacions, tots dos van contestarme, al preguntarlos pe 'l resultat de las sevas pesquissas:

—Lo nostre travall ha sigut complertament inútil!

Si l' ha perduda *blanca*, no tindrà mes remey que buscarla negra.

Desanimat per tals contestacions, no vaig ocuparme mes de la desvergonyida *raspa*.

Després de tot—jo 'm deya—val mes qu' hagis perdut aquests diners y aquestas alhajas, que no que t' haguessis trencat un bras ó una cama. La reflexió potser es pueril y tonta; pero 'm consolava molt.

Al cap d' algun temps de la desaparició de la criada; lo meu amich Sistachs, qu' es un *corrido* dels que no deixan res per vert, va venir á convidarme pera anar ab ell á las firas de Valencia. Jo vaig acceptar la invitació de bona gana; pero 'l viatje havia de reportarme alguns gastos, y no era convenient dir la vritat á la dona, perque desde 'l dia del robo, á fi de fer la pau, havia suprimit las postres y la pilota de l' olla.

No vaig tenir altre remey que dir á la meva *cossella*, que tots los gastos correrian de compte del meu amich Sistachs.

Un cop á Valencia, jardí d' hermosas poncellas, lo meu company, papallonejant d' aquí, papallonejant d' allá, atret per las bellas flors, va deixarme en complert abandono.

Quan á la nit me comptava las sevas conquistas, lo cor se n' en hi anava. Pero lo cert es, que, tot lo dia, m' aburria soberanament.

En Sistachs 'm tractava d' apocat y tarambana; pero jo á pesar del seu asperó, no m' atrevia á entrar de conquesta, perque en assumptos amorosos sempre m' ha agratad qu' ellas se 'm declarin.

Un demati, per' distréurem del meu aburriment, vaig posarme á llegir lo diari. En la secció d' anuncis vaig veure lo següent:

«Joven de 25 años, linda, honrada, y con un capitalito, desea casarse con caballero rico, guapo y buen mozo. Dirigirse á la senyora M. C. calle X, núm 100. Es asunto formal.»

Lo únic que va ferme mala espina, després d' haver llegit l' anunci, sigué 'l número de la casa; pero calculant que si 's tractava d' alguna broma, tindrà molt gust en seguirla, vaig arruixarme d' olors, vaig partirmee cuidadosament la clenxa, vaig rissarme 'l bigoti y vaig encaminarme á parlar á la senyora M. C.

La qüestió era qu' en Sistachs no 'm tractés mes d' apocat ni tarambana.

Arrivat á la habitació indicada, una senyora, com d' un seixanta anys, va obrirme la porta.

—¿La senyora M. C.?—vaig preguntarli.

—¡Ah! vamos ¿vosté deu venir per l' anunci?

—Justament.

—Entri, entri; soch jo...

—¿Eh? ¿Com? Si no m' equivoco, l' anunci tracta d' una jove de 25 anys, y vosté...

—Aquí no s' enganya á ningú. Vosté 'm pregunta per la senyora M. C. y li contesto «soch jo» perque soch jo mateixa. Si m' hagués preguntat per la senyoreta que desitja contraure matrimoni, li hauria respond: Es una neboda meva, qu' en aquests instants se troba de passeig ab lo seu cosí.

Després d' aquesta aclaració entràrem en la sala.

—¡Vaya! ¡vaya! ¡vaya!—vaig exclamar jo —per' rependre la conversa—¿Es dir qu' es á passeig ab lo primo?

—Sí, senyor; es un trós de pá.

—¿Ella?

—No; 'l primo.

—¿Y qué li sembla, farém fira?

—Veurem.

—Y es clar qu' en farém, dona!

—Si reuneix totes las condicions demandadas... Ja es ben rich vosté?

—Tinch molta terra á l' Habana.

—¿Gayres pams?...

—No hi compto jo per pams; ho tinch calculat per kilòmetros...

—¿Y en té molts d' aixó qué diu?

—¡Vol callar! De tants qu' en posseheixo encare no 'ls hi pogut recorre may.

—Bueno; ara hem de veure si la noya 'l trobará prou guapo.

—La cara sí que, gràcias á Deu, no la envejo á ningú. ¡Ja se la pot mirar bè aquesta fesomía!

—No fora despreciable, si no fos pe 'l nas, que sembla una pera de cuixa de dona.

—¿Pe 'l nas s' amohina? Ara ray que hi ha un sabi extranger qu' ab quatre cops de llima l' hi deixa com nou. Quan la noya 'm digui de quina forma li agrada, ja veurá com no renyirém pe 'l nas.

—Deu ho fassil! Lo que 'm sembla que trobará la meva neboda, es que no es prou bon mossó.

—Qui ho diu això? Es qu' ara porto 'ls talóns de las sabatas una mica menjats y semblo mes nano.

—Vol dir que va ser bò per soldat?

—Oh! Oh! per 'xó no mes serveixen los gegants. No obstant, no 's cregui que 'm faltès gayre per arribar á la mida. Va venir d' un gruix..

—De pesseta?

—No, senyora, d' un gruix de vint duros, que son 'ls què vaig donar al cabo que va tallarme.

—Ah, té alguna cosa tallada vosté?

—No, senyora; vull dir lo cabo que 'm va pendre la mida. Si no 'm vol creure, porti la mitja-cana y veurá com faig set pams llarchs. —

En aquet punt del diálech, va sentirse la campaneta de la porta.

—Dispensim—va dir la senyora M. C.—deu ser la meva neboda—y va sortir de la sala.

Lo cor me va fer un salt, dos salts, tres salts. Prompte anava á trobarme devant de la *joven linda y honrada* que desitjava casarse; que desitjava casarse tal vegada, perque en aquet mon de tristesas no li quedavan mes que una tía ja entrada en anys y un così complacent que 'l dia menos pensat se enamoraría y deixaría d' acompañar á la seva co-sina als passeigs y als teatros! Prompte anava á trobarme cara á cara de la meva víctima!

Era precis seguir la farsa, per demostrar á n' en Sistachs, que no era tan apocat ni tan tarambana com ell se creya.

Es vritat que anava á portar enganyada per uns quants días á una *càndida paloma*, pero 'l perjudici fora petit; posant un altre anunci en lo diari no li faltarian nous pretendents.

Un «caballero» pronunciat darrera meu ab seu ben timbrada, va trèurem de las mevas consideracions.

—Vaig quedar de pedral! *La joven linda y honrada*, era la Blanca, la criada que va robarme 'ls quatrecents duros y las alhajas.

Vaig demanarli, vaig exigirli que 'm tornés la cantitat robada, y se 'm va posar á riure á las mevas barbas; dich mal, se 'm va posar á riure á n' al meu bigotí.

Vaig amenassarla ab cridar á la policia, y á una senyal de la Blanca va entrar en escena lo seu cosí ab un garrot monumental.

—Y no saben qui era aquet cosí? Un gandulot que quan ella estava á casa, l' accompanyava á la font.

—Y no saben que va ferme 'l seu cosí? Donchs, va clavarine una tanda de garrotadas, qu' encare tinch la carcanada adolorida.

Lo que va cremarme mes, es lo tip de riure que va ferse en Sistachs, quan vaig explicarli la aventura.

—Ah! los quatrecents duros, no van tornármels. Ja s' ho pensavan, eh?

Y jo no vaig portar la cosa á malas, perque, com que mentres lo seu cosí 'm pegava va dirme la Blanca que, si 'ls feya agafar, enterarfa á la dona de la broma que vam fer en lo ball del Liceo, vaig pensar que 's fassin repicar los quatrecents duros!

—Avants que tot, es la pau del matrimoni!

A. GUASCH TOMBAS.

Entre dos desesperats y un tranquil

—Jo voldria que la terra
's convertís tota en pòlvora;
y los mars y tots 'ls rius
en petroli; y alashoras,
qu' una pluja de llamechs
encengués tota la bola;
y perque may s' apaguer
vent del Nort buñes ab forsal!

—Jo voldria, donchs, que al mon
l' inundés una gran pluja;
y qu' cap bitxo vivent
se salvés de la marfuga;

arrivant l' inundació,
sense pará, á tal altura
que 'ls peixos, picant, creguessin
que 'ls estels eran engrunas!

—Donchs jo penso diferent
de vosaltres dos, companys;
jo vo'dría que poguessin
perdius, pollastres, faysans,
pa de Viena, ostras y puros,
grans botellas de xampany,
y, per postres, pluja espessa
de... minetas de quirze anys!

E. PI FANI.

Impossibles teatrals

Per un jove cantant, fer «Lo cantadó».

Per un historiador, escriure «L' últim rey de Magnolia».

Per una nena, ca'ssarse «La sabateia al balcó».

Per un boter, fer una bota ab «Cercol de foch».

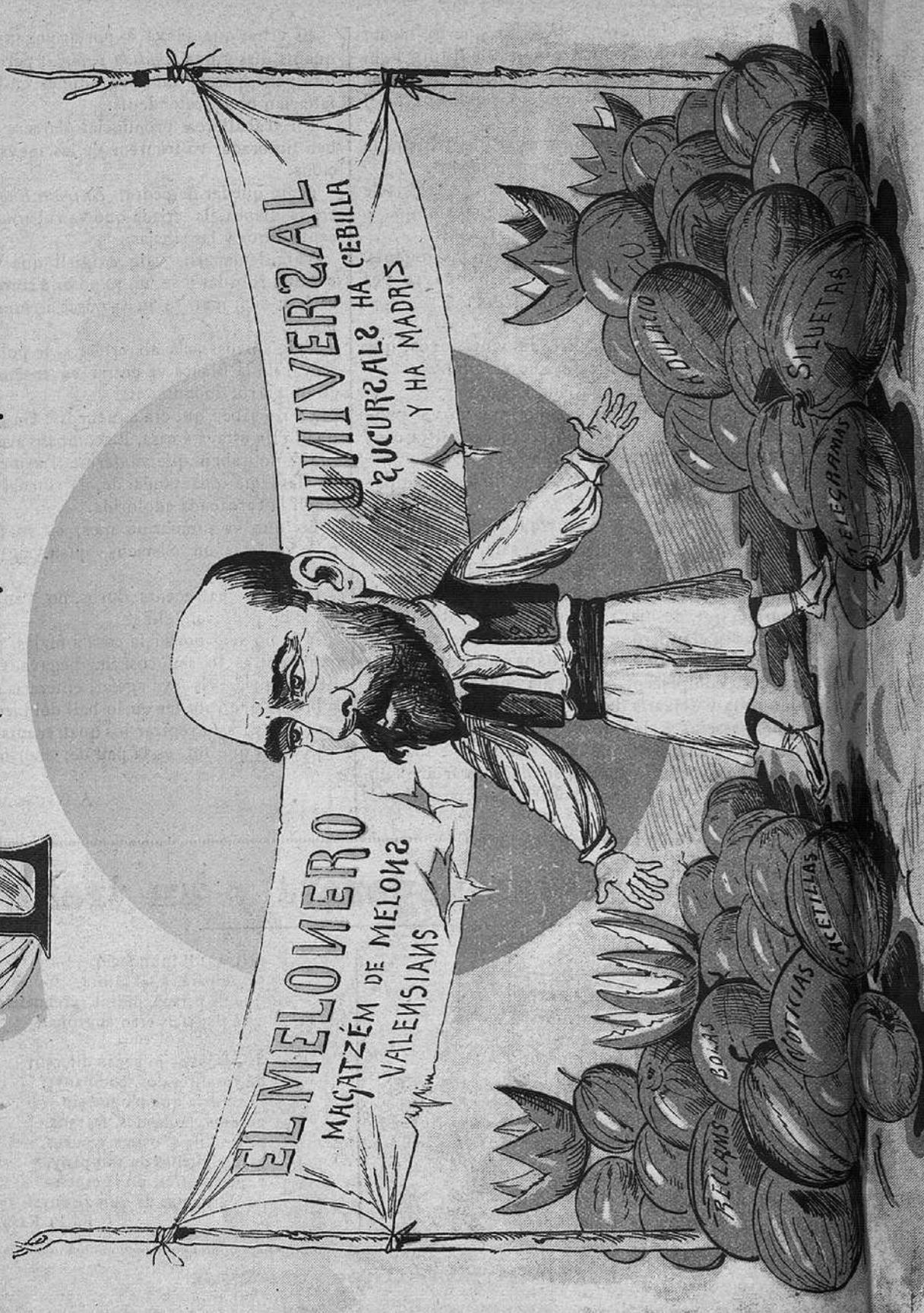
RICART PUJOL.

LA TOMASA

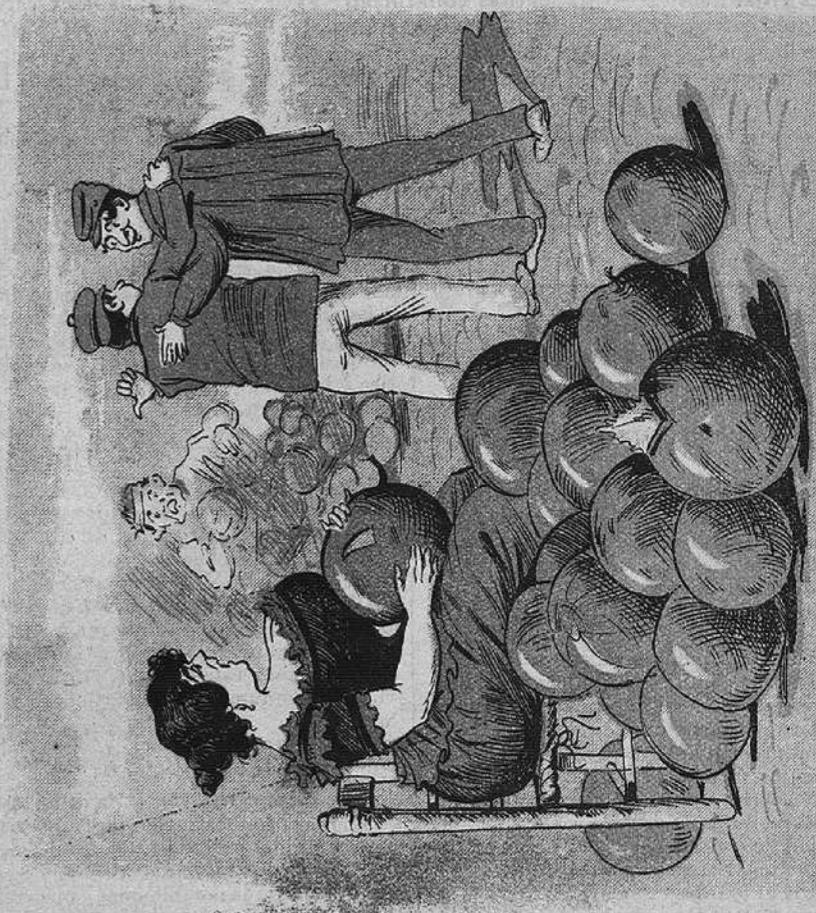

A FIRÀ DELS MELÓNS

Per J. Llopart

— ¡Apa, sinyors! Per una perreta no mes...
!! Vinguen á la rica mel de València !!

— Clissa, Pau ! Quin pet de sindras!
— I Recargols, que las té grossas!

Lo senyor Jaume, ja se sab: lo dia del seu sant, té
'I punt de presentar-se á la família ab las dos pessas
mes grossas de la fira; un meló y una sindria. li Y
lo qu' ell disfruta quan se veu tan carregat!!

¡VELL Y BOIG!

Si hi anat al teu darrera
días, mesos y anys y panys...
Si cusit à tas faldillas,
m' hi deixat perdre 'ls companys...
Si per pagá 'ls sacrificis
qu' ha fet per tú, lo meu cor,
ara, ingrata, 'm carbasjeas,
y 't burlias del meu amor...
¡S' ha acabat!
no vull fe 'ls papers de l' auca.
¡De festeigs ja estich cansat!
¿M' has entés?
Vull dirte, qu' ab mí no hi pensis.
¡Búscat un altre promés!

Es vritat que jo ja porto
mes de cinquanta anys demunt,
y à las noyas jovensanas
vos plauhen mes, de vintiun...
Pro això no es motiu, minyona,
per móure tant d' esbalot
quan l' altre dia, vas dirme:
—¡Ahont s' es vist aquet vellot!
¡S' ha acabat!
¡no vull qu' altre cop m' insultis
dihent lo que no es vritat!...
¿M' has entés?
Ets massa llarga de llengua
y ab mí, creu... ¡no hi pensis més!

Francament, com tu à la vila
altra noya no hi trobat
tan escayenta y xamosa
y ab color tan sonrosat...
Mes en cambi ta hermosura
t' ha fet pendre massa orgull...
¡Despreciarme à mi!... ¡Qu' es cosa!
¡Fins crech que te 'n falta un bull!
¡S' ha acabat!
¡Donas com tú no 'm convenen!
¡No 'm convenen... la vritat!
¿M' has entés?
Vull dir, que per muller meva...
¡no m' acabas de te 'l pés!

Hi sapigut que fas corre
que jo soch un vell xacrós,
y que hi perduet lo senderi
darrera teu fente l' os...
Dius que 'm tremoljan las camas,
que 'm queixo de tot arreu...
que hi perduet la dentadura
y fins 'l seny... ¡llamp de neu!
¡S' ha acabat!
¡Ara soch jo qui s' enfadal!
¡Ja sentirás quin ruixat!
¿M' has entés?
Ara 'm toca bescantarte...
¡Ja veurém qui podrà més!

Ets minyona finestrera; ..
t' agrada molt presumí
y 't passas las horas mortas
tot xerrant per 'qui y per 'lli...
Ets bonica, prou t' ho pensas;
tens massa tirada als balls;
sempre suspiras y semblas
la senyora Escarafalls...
¡S' ha acabat!
¡Qué te 'n sembla d' aquet qüento?
¡Qué 't sembla com t' hi deixat?
¡Ho has entés?
Si 'ls joves 't coneguéssin...
¡no t' casarías may mes!

¡Y encare rius!... ¡Poca pena!
¡Si no fos pe 'l ram de los
que 'm sento pujar,... sabrías
quantas y quantas san dos!...
Pro ja que cartassa 'm donas,
com si no me 'n dèss ningú.
¡No tvols casá ab mí! ¡Doushs bueno
¡tampoch 'm vull casá ab tú!
¡S' ha acabat!
¡Si tingües las camas fortas
ja t' hauria escarmentat!
¿M' has entés?
Vull di... qu' encare m' estimo
y que ab mí... ¡no hi pensis mes!!
M. RIUS & C.

NOVETATS

Lo Sr. García Ortega en la nit de son benefici se pogué convence de lo molt que se l' aprecia ab las demostracions que continuament li prodigá la numerosa y esculida concurrencia que hi assistí, sentintse sumament aplaudit en la interpretació del Lázaro de *La Dolores*, que desempenyá com encare cap galán ha fet.

La estrella de Sevilla servi pera lluirse la sens rival Guerrero y lo cada dia mes notable galán Sr. Diaz de Mendoza, vestint ademés la obra ab escrupulosa propietat.

Pera lo dimecres estava anunciat lo benefici del esmentat Sr. Diaz de Mendoza ab funció fora de abono-acort que en honor à la vritat, reprobé del tot, per la serie de pretensions que representa-formantne part la preciosa comedia de Moreto *El desdén con el desdén*, estreno de un quadro dramàtic titulat *La noche de Reyes* y estreno també, pero en nostre públich, del dialech del eminent escriptor Sr. Feliu y Codina, titulat *Confesión general* que al estrenarse en Madrit hi lograren una ovació la senyora Guerrero y lo Sr. Diaz de Mendoza.

LIRICH

Ab la preciosa comedia de Ayala *El tanto por ciento* y ab funció d' onore por la Srta. Cobenas, tingüé lloch diumenge passat lo despido de la companyia Mario, que ab mes honra que profit ha fet la campanya anyal.

La obra de Ayala, tingüé una execució discreta, distingintse de vritat lo Sr. Thuiller. En quan à la beneficiada no 'ns acaba de fer lo pés y es que recargá la nota dramática y ja es sabut que aquesta à la simpática actriu li es casseja bastant.

TIVOLI

Pera diumenge s' anuncian las dos últimas funcions de la temporada y per lo tant, dit está que 'ls beneficis de las primeras parts, se tocan l' un ab l' altre.

A propósito de beneficis: ¿Per qué no n' ha fet lo bello sexo?

Ultinament s' ha estrenat *El domador de leones*, que si bé la llitra es una de tantas, en quant à la música té un número notable que sigue admirablement cantat per la Srta. Arana, y está calzada y vestida ab luxo extraordinari. Per la indumentaria solzament, es molt digna de ser admirada.

GRAN-VÍA

Brillantment ha debutat la companyia do sarsuela que dirigida per lo mestre Sr. Barceló, ne forman part las seyyoras Miquel y Colomé y los Srs. Bergadá, Miquel y Pelegri, puig que las obras fins avuy representadas s' han vist à la part que notablement concorregudas, molt aplaudidas per sa bona interpretació.

QUARANTA GRAUSS SOBRE CERO

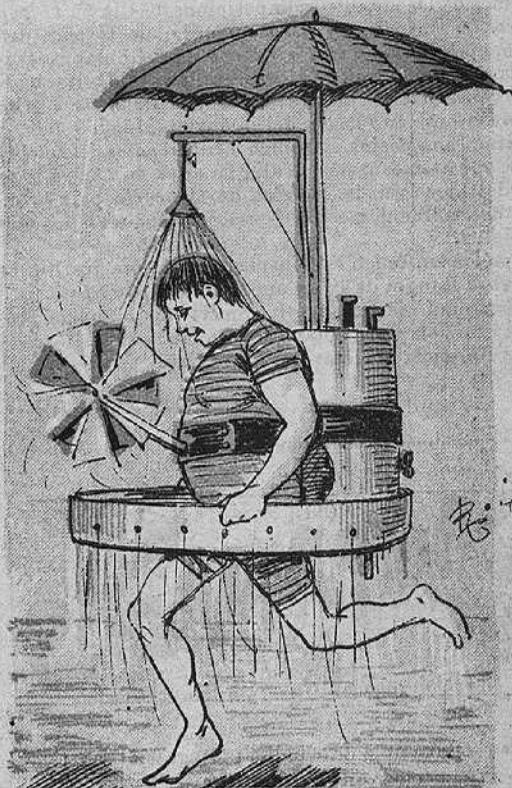
—Mirat com 'ns contemplan.
—Ja 't dich jo, filla,
que n' hi han de... tiburones
junto á la orilla!

¡Desditxats dels qu' estan grassos!
Lo pobre senyor Quimet
quan s' enfila 'l termometro...
¡va á raig fet!

—¡D' aixó 'n dich está á la torre!
¡Aixó sí qu' es está al mon!
¡Y 'ls ximples, que donguin voltss
per Cauterets y Luchon!

Byna de nova invenció
mixta de gelat y dutxa.
¡molt útil per 'ná al través
del desert (?) de Catalunya.

JARDÍ ESPANYOL

La notícia que nosaltres en la passada revista creyam era una fanfarronada, ha resultat ser una vritat, ja que dilluns últim se despedí la companyia cómich-lírica y per avuy estava anunciat lo *début* de una de ópera italiana dirigida per lo mestre Sr. Pérez Cabrero y de la que 'n forma part un tenor anomenat *Machaca*.

La ópera ab que s'ha anunciat la inauguració, es la del mestre Auber *Fra diavolo*, que per los anuncis remesos per la Empresa à la prempsa periodística consta, que, de molts anys; no ha sigut representada en nostres teatros, y.... efectivament, ho sigué bastantes nits en lo teatro de Novetats per la companyia Tomba, en lo mes d' Agost de l' any passat.

Si la Empresa, creu lograr lo favor del públich—que per complert ha perdut—ensarronantlo; creyém que ha errat per complert los comptes, y en su *pecado* un cop mes, portará la *penitencia*.

NOU RETIRO

La ópera de la setmana ha sigut la *Cármén* y com ja es costum en aquesta casa, la execució que ha obtingut ha sigut *imperialista* y això que la entrada es sois realista.

De concurrencia á escuchar lo precios *spartito* del malograt Bizet, no 'n vulguin mes, per lo que 'ns alegrém vivament del resultat extraordinari que està donant á aquesta Empresa lo bon acert que ha tingut al juntar la modicitat de preus ab la perfecta execució de las óperas.

Operas en preparació: *L' Ebreia* y *Gli Amanti di Teruel*.

CONCERTS D' EUTERPE

Per' diumenge pròxim dia 26, s' anuncia 'l seté concert de la present temporada, ab programa tan escollit, que creyém lograra las simpatias de tots los assiduos concorrents als concerts matinals.

Ademés de las notables composicions de Clavé, *Lo pom de flors*, *La marellesa* y *La maquinista*, ne forman part *Lo cup*, de Ribera; *Lo cantor del poble*, de Goula (pare), y los estrenos de *La platja de Riells*, sardana de Guiteras; lo coro à veus solas del mestre Matheu, *De Cataluña á Aragón*; la sinfonía *La Fileuse*, del inmortal Mendelsshon, y l' inspiradissim poema sinfònic *Les Girondins* del célebre Litolff, que al executarse fa alguns anys en nostre gran teatro del Liceo per la societat de Concerts, baix la direcció del eminent mestre Goula (pare), logrà un verdader deliri.

Dit poema sinfònic està inspirat en lo precios himne del célebre Rouget de l' Isle anomenat *La marellesa*.

Ab fonament creyém que 'l concert de diumenge pròxim serà un dels més notables que haurà donat la cada dia mes llorajada Societat Coral Euterpe.

UN CÓMIC RETIRAT.

Si volen un exemple de candidat desgraciat, no tenen mes que fixar-se en l' antich contrincant del Sr. Salmerón à Gracia, D. Mariano Puig y Valls.

Aquest senyor, empenyat en conseguir la diputació à Corts, y la diputació à Corts no se deixa querer,

Mireu qu' es molta pega!

Primer intentà derrotar al Sr. Salmerón en lo districte de las Aforas, y va surtirne ab las mans al cap.

Després—en las eleccions últimas—intentà calssarse ab la investidura de Vilanova y Geltrú, y lo Sr. Ferrer y Vidal va segarli l' herba sota 'ls peus.

Ara finalment, s' creya obtenir sense lluya la districte de Granollers, feudo del *Pantorrillas* barceloni que l' amparava, pero à última hora li ha surtit la *criada respondona*, baix la figura del banquer Sr. Roura, lo qual està disposat á disputarli la *breva*, empleant tota mena d' arguments...

Y com lo Sr. Puig y Valls, després de dues derrotas, deu estar bastant tronat... d' arguments, y en cambilo flamant banquer, 'ls porta frescos, casi es de presumir, que una nova carbassa serà 'l fruyt que recullirà lo Sr. Puig y Valls. *Nada*; que lo millor que pot fer es renunciar generosament, d la mano de D. Leonor.

Pero, Senyor, ¿qué tindrà la diputació à Corts que siga tan festejada fins al estrém de disputarla tres voltas?...

¡Potser una vegada posseïda, dona medis per refer 'ls arguments gastats!...

¡Ja ho veig... massa amor á l' argumentació!

*

En Cánovas, diu qu' està molt decaygut. Tan decaygut que aquesta legislatura, ho ha fet malissimamente. En cap dels discursos per ell pronunciats, s' ha vist l' eloquència d' altres temps, excepte en lo darrer. Cert correspol, esplica aquesta diferència diuent qu' avants de pronunciar lo referit discurs, va beures lo *Mónstruo* dues copas de Jerez.

¡Esas tenemos!...

¡Vaya uns estadistas, que necessitan mitxa mosca per es pavilarse!

A n' aquest pas, si 'ls de la majoria 's donan á la imitació, aviat lo *temple de las lleyes* (?) quedará convertit en un bodegón.

¡Vetaquí (potser) la causa de tants desafios!

¡Res... cuneros que tenen mal vi!

*

La estatua del president del Senat Sr. Elduayen, ha naufragat en las costas de Portugal, anantsen á pico.

Aixis ho diuhen 'ls periódichs.

L' interessat exclamará:

—Bueno, señores; fins aquí
com qu' es temps de banys de mar
y com que no sé nadar
la estatua, ja 'ls pren per mí!

*

Ja està aprobada per nostra corporació municipal l' adquisició dels terrenos de Jerusalém, à fi d' establirhi ab caràcter definitiu 'l mercat central de Barcelona.

Això, diu que portarà un desembolso de sis a setcents mil duros, y segons malas llengüas, sota d' aquesta adquisició, hi ha un remat de misteris; misteris que potser faràn *llukir* 'l pel a certs regidors de l' olla.

Diu la gent, qu' aquest mercat central 's podia establir en altre lloc més céntrich y ab moltissim menos gasto. Pero en cambi 'ls concejals del pel *llukent* ho han erugut d' altra manera y com que son majoria, han fet passar 'l projecte, vulgas que no, al crit de:—Jerusalém y escudella... que son nostres!

Y en efecte... ¡son seus!... ó al menos se 'ls farán, que ve á ser lo mateix.

Los emp'eats espanyols, no son homes, no... Son verdaderas *formiguetas*. Un diputat ho ha dit y li sobra la raha.

En lo plasso d' indemnisió cobrat últimament del Marroch, hi havia un milló quatrecents mil duros en monedas d' or. Doushs bé; al ingressar aquesta suma en lo tresor espanyol, las monedas d' or s' han transformat en monedas de plata.

—Tot son quartos, deuenen pensar ells. Mes lo cambi del or a la plata suposa un 15 per cent al menos de momio.

Resultat que las *formiguetas* s' han embutxat mes de doscents mil duros, robantlos al tresor espanyol... y rueda la bola!

Fins à nou anuncis d' altres tantas empresas qu' enganjan voluntaris pera Cuba, publicava diumenge un periódich d' aquesta ciutat, que's distingí temps enrera per la guerra que va fer á la inicua explotació que amaga eixa recluta voluntaria.

Tal *diluvi* d' anuncis, demostra dugas coses:

Primera: que la *trata de blanxs* dona bons rendiments y, segona: que la desaprensió del periódich que tal *diluvi* d' anuncis inventa, corre parellas ab la seva afició al vil metall, vingui d' ahont vingui.

—Ara si, que sembla que va de bò!

Lo lance d' honor corresponent á la setmana última, ha sigut entre l' Comte de Xiquena y l' director de *El Imperial* de Madrid.

A diferència dels desafios de *comedia*, que tant han abundant en los últims mesos, en aquet, lo senyor Marqués n' ha surtit ab un trau mes á la ermita, un trau qu' encare que no es cosa de gravetat, farà que l' ilustre pròcer s' escami y avants de tornarse á barallar ab jovenalla s' ho rumihi set vegadas.

Vaja... Celebrém qu' un cop al menos, las cosas hagin anat de serio y la sanch hagi arribat al Manzanares!

Aquet honor ja està satisfet... Aném per un altre! —Caba...allos! —Caba...allos!

Un programa de la missa de *Requiem* de Verdi, assassinada impunemente días enrera per la *cobla de'n Llantias*, es sumament curiós. En lo text del programa hi van intercalats anuncis comercials, pero ab tanta xispa, que l' redactor del mateix pot envanir-se de ser un *tranqui* de primera forsa.

Vagin content; diu lo programa:

1. ^a part.	REQUIEM	y seguit anunci: A PLAZOS.
2. ^a »	DIES IRIE	» Rocio de BELEZA (novedades para señora).
3. ^a »	SANCTUS	» MANGUERAS.
4. ^a »	AGNUS DEI	» BAÑOS Y DUCHAS
5. ^a »	LUX ETERNA	» A. CORRÓNS (óptico)
6. ^a »	LIBERAME DOMINE.	» JARABE GIMBERNAT—SÁNDALO SOL.

Hi ha que convenir en que l' epigráma resulta. Un *Requiem á plazos*, una *lux eterna* proporcionada per un óptic o un *Liberame Domine del Sàndalo Sol*, son de punta.

Lo qu' es l' Xanxes que redacta aquests programes de las funcions municipals, faria furor si s' dedicués al gènero festiu.

—Confessém que hi té molta grapa!

—Gran noticia!

Hem sentit dir, que l' venerable *Joan de las Llantias*, en *Pipa ó en Dientes*, (com vulguin, perque ab tots tres noms es coneugut lo director de la *cobla municipal*) ha presentat la dimissió, á causa d' una fregada d' orellas mes que regular, que li doná l' arcalde.

Al mateix temps ja s' indica pera futur director, al mestre Nicolau, un home com un Sant Pau, que si vol, pot fer de la banda del Municipi, una agrupació musical digna de Barcelona y no un agregat de... *comares y comares* com fins ara ha sigut.

Noticias com aquesta ja s' portan l' oli, y sols desitjém que siga vritat... *tanta belleza*.

Puig ja es hora, francament, de que l' venerable *Llantias* plegui l' ram y toqui l' dos ab la música á otra parte!

Los periódichs (maliciosos!) diuhen que la policia per fer veure que travalla, tan bon punt agafa á algun subjecte per incensiu que siga, l' bateja ab pseudònims terrorífichs uns cops ó mes ó menos humorístichs altres, á fi de que la gent cregui que s' tracta de detencions de verda-dera importancia.

A propòsit d' això, venen á suposar dits periódichs, que l' nom dels famosos *tomadors*, *Lloro blanch*, *Lloro negre*, *Gat Sech*, *L' Escarransit*, etc., etc., no existeixen mes que en la fantasia dels polissóns.

Si això fos cert, hauriam de confessar que la policia està molt de broma.

Y que té magnificas disposicions per firmar travalls festius ab pseudònims de la *barrila*.

Barretina se jó, que de bon grat pendria per colabordors al *Lloro blanch* y als demés *lloros* haguts y per haver, com prén als *Mustafís Xiulets*, *Crispins Closquetas* y demés *barrilayres mansos de la llana*...

—————
¡Aviat surtirá! ¡Aviat surtirá!

PLANYS D' UN PEGATAYRE

Monólech en vers, original del festiu escriptor

— Noy de la Pega —
profusament il·lustrat per lo reputat artista
J. LLOPART

Preu: 2 RALS

Los Srs. Corresponsals, poden preparar son pedido.
Desuento ó Comissió, lo de costüm.

—————
LITOGRÀFIA BARCELONESA
de Ramón Estany
6. Sant Ramón, 6.- BARCELONA

L'HÓME-CINDRIA

*-Aquell ximple que hi ha allí, sempre que
'm veu 'm crida «; Mestre, qu'aneu á laix ó sense?»
No sè perquè deu dirlo.*

SECCIO DE TRENCACLOSCAS

XARADAS

I

Tinch una *prima-quart-prima* que *tres-prima* per lo estranya, y à vegadas l'*hi-dos-tersa* me sol venir de portarla.

Per xò m' estima una nena qu' es com jo molt tot, y m'aca y de *prima-quart* molt bona! Cada hú per 'llà hont l'*agafa!*

O. PINO DE PREMIÀ.

II

Una vocal es *primera* la *segona* consonant musical es la *tercera* y nom de dona 'l *Total*.

R. LADELOBA.

TARJETA

ADELA CATELIA

SANS

Ab las lletras de l'¹ anterior tarjeta degudament combinadas, formar lo títol de una sarsuela en un acte.

R. T. T.

BALDUFA NUMÉRICA

4 7	—Planta medicinal.
5 8	—Mineral.
1 2 3 4 5 6 7 8.	—Nom d' home.
4 7 8 3 2 4	—En moltes cases n'hi
1 2 4 2	—Prenda de vestir.(ha
2 6	—Pera pescar.
5	—Vocal.

J. AMOLAP.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8.	—Poble de Catalunya
4 7 8 8 5 8 2	— " "
4 8 5 1 2 1	— " "
7 6 5 3 2	— " "
1 2 3 1	— " "
1 7 8	— " "
7 1	— " "
8	—Consonant.

J. M.ª PINOS.

GEROGLIFICH

X
AVITT
LOO
10001
TARTAR
Nos Nos.

SOLUCIONS

A LG INSERTAT EN LO NÚMERO 4!!

Xarada.—So-li-ta-ri.

Axafa-cervells.—R o s A

A m p a R o
D o r o T e a
L i U c i a
A u R e l i a
M O d e l i a

Triàngul.—R a m d n

A l a s

M a r

O s

N

Tarjeta.—Lo collarat de perlas.

Logogrifo numérich.—Bartomeu.

Geroglifich.—Set y sis, tretze, punt de las donas.